

MUSEUM VESTFYN

Undervisningsforløb

Klassetrin: Udskoling og

Ungdomsuddannelser.

Varighed: Kan tilpasses

Hvor: I klassen evt. med

besøg ved en af
mindstenene

Flystyrt over Gamtofte

Museum Vestfyn Skoletjeneste

skoletjeneste@museumvestfyn.dk

Flystyrt over Gamtofte – Lærervejledning

Forløbsbeskrivelse:

Klokken er 00:28 nat til den 16. maj 1944. Luftalarmen går. Et fly styrter ned i haven ved Gamtofte Præstegård. Et kæmpemæssigt smæld høres over hele byen, taget på kirken løfter sig og tagstenene falder ned på jorden. Dem, der er vågen, kan se, at kirken har fået store skader. Præstegården ligger i ruiner. Hvad er der sket, og hvorfor?

Forløbet ”Flystyrt over Gamtofte” tager udgangspunkt i den voldsomme begivenhed under 2. verdenskrig, hvor et af de allieredes fly blev skudt ned over Gamtofte af tyske natjagere. I Assens kommune skete det fem steder under krigen.

Gennem forløbet knyttes der derved en lokal vinkel på elevernes arbejde med 2. verdenskrig.

Forløbet kan anvendes i fagene dansk, historie eller tværfagligt. Fokus er på kildearbejde og skriftlig fremstilling indenfor genrerne: nyhedsartikel, brev eller reportage. Der lægges også op til at undersøge mindesmærker som kilde nærmere.

Læringsmål:

Forløbet dækker flere læringsmål indenfor begge fag.

I danskfaget er fokus på læseprocessen og forståelsen af teksters betydning i deres kontekst, samt at eleven kan udtrykke sig forståeligt, klart og varieret på skrift indenfor en bestemt genre.

I historiefaget ligger fokuset på kildeanalyse, og elevernes forståelse for sammenhænge mellem det lokale, nationale og globale, samt kronologi, overblik og historisk bevidsthed.

Aktiviteter:

- Kildearbejde – Læse og forstå kilder, samt anvendelse heraf
- Skriftlig fremstilling inden for genrerne: nyhedsartikel, brev eller reportage
- Visuel tidslinje
- Kildesøgning og kildekritik
- Lokalarkivet som kilde
- Evt. besøg ved mindesten og samtale om dets betydning

Materiale:

Kan hentes på museumvestfyn.dk eller Mebook:

- Introduktionshæfte
- Elevopgaver – med kildebank

Undervisningsguide:

Hvor/tid	Hvad (tema)	Hvordan (aktiviteter/opgaver)
I klassen (2-3 lek.)	Flystyrt over Gamtofte Introduktion til emnet Elevopgaver: Kildeforståelse Skriftlig fremstilling Mindesten – hvorfor?	<p>I denne lektionsblok arbejdes der med kilder, der omhandler emnet: flystyrt over Gamtofte.</p> <p>Introduktionshæftet kan anvendes til at åbne emnet op. Eleverne kan selv læse introduktionshæftet, hvorefter der i grupper/fælles på klassen kan tages en snak om det læste.</p> <p>Eleverne kan herefter arbejde med opgaverne i hæftet <i>elevopgaver</i>, hvori der også findes en kildebank.</p> <p>I opgave 1 og 2 skal eleverne læse en avisartikel fra 1944, et brev fra 1946 og en avisnotits fra 1950, og finde svar på spørgsmål til teksterne.</p> <p>I opgave 3 skal eleverne leve sig ind i forskellige roller og anvende kilderne i kildebanken til enten at skrive en reportage, brev eller nyhedsartikel.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reportage: Du er en engelsk journalist, der skal skrive en reportage til en engelsk avis om flystyrtet over Gamtofte (kan også gøres mundtligt) • Brev: Du er en engelsk pilot, der har meldt sig til flyvevåbnet, som skal sende et brev hjem til din familie om dine overvejelser og tanker bag. • Nyhedsartikel: Du er en tysk journalist, der skal skrive en artikel til en tysk avis, samme nat som ulykken sker. <p>I opgave 4 skal eleverne læse tre avisartikler skrevet om mindestenen for flystyrtet ved Gamtofte, og herefter svare på spørgsmål, der lægger op til refleksion over, hvorfor mindestenen blev rejst.</p> <p>Opgave 4 kan bruges som afsæt til en større diskussion om betydningen af mindesmærker (se mere under forslaget til ”Besøg ved mindesten” længere nede).</p>
I klassen (2-3. lek.)	Den historiske kontekst – Lokale og nationale perspektiver	<p>I denne lektionsblok arbejdes der med emnet i et større historisk perspektiv og kontekst, hvor eleverne selv skal finde og undersøge kilder til at skabe sammenhænge på tværs af det lokale og nationale.</p>

	<p>Tidslinje – det store overblik</p> <p>Flystyrte – over Danmark?</p> <p>Lokale kilder</p>	<p>Fælles eller i grupper: Placer de fem flystyrte over Assens kommune, samt relaterede begivenheder på en visuel tidslinje over 2. verdenskrig og årene efter. Tilføj andre vigtige begivenheder I har lært om i klassens øvrige arbejde med perioden.</p> <p>Blev der kun skudt fly ned over Assens? Hvad med i resten af Danmark? Hvilken type kilder findes der, og hvad kan kilderne sige om emnet?</p> <p>Lad eleverne selv undersøge spørgsmålet og lede efter kilder. Læg fokus på at eleverne forholder sig kildekritisk.</p> <p>Følg op med en fælles samtale på klassen – hvad kunne vi finde? Hvordan ville man kunne finde andre typer kilder?</p> <p>Jeres lokalarkiv har muligvis andre kilder, der kan belyse perioden omkring 2. verdenskrig eller emnet flystyrte. Undersøg hvad der findes af kilder på arkiv.dk eller kontakt evt. arkivet.</p>
<p>Besøg ved mindsten (1-2 lek.)</p>	<p>Historiebrug og identitet – hvilken betydning tillægges mindstenene?</p>	<p>I denne lektionsblok arbejdes der med mindesmærker, og deres betydning for vores fælles erindring, historiebrug, historiebevidsthed og identitet.</p> <p>Besøg en af de fem mindsten for flystyrte over Assens Kommune (Alternativt: Et mindesmærke tættere på skolen eller tag diskussionen i klassen)</p> <p>Brug mindesmærket som afsæt for en samtale om historiebrug og identitet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvorfor er mindesmærket rejst her? Af hvem? • Hvad kan et mindesmærke fortælle som historisk kilde? • Hvilken betydning tænker I, der tillægges mindesmærket? Af de lokale? Pårørende? Historikere? Andre? • Hvad med i fremtiden? • Hvilken betydning har mindesmærket for eleverne? Hvad føler/tænker de? • Lægger de normalt mærke til mindesmærker? • Bliver de gjort bevidste om historien? <p>Yderligere inspiration til en snak om mindesmærkers betydning kan findes på: Kold, Lotte Flugt: <i>Nationale mindesmærker</i> i <i>Danmarkshistorien</i> på lex.dk. Hentet fra https://danmarkshistorien.lex.dk/Nationale_mindesm%C3%A6rker</p>